

Opplegg for skoler høsten 2021

Vi har gratis pedagogiske opplegg for skoler, barnehager og universitet/høyskoler. Disse gjennomføres enten hos oss på Ilene, eller vi kan ta med oppleggene ut til din skole/barnehage.

Innhold

Generelt:	1
Spørsmål og bestilling	2
Opplegg:	2
1. – 2. trinn	2
Våtmark og trekkfugler.....	2
Flaggermus	2
3. - 4. trinn:	3
Våtmark og trekkfugler.....	3
Kretsløp	3
5. - 7. trinn:	4
Våtmark og trekkfugler.....	4
Kretsløp	4
8. – 10 trinn	4
Arealleken.....	4
Marin forsøpling	5
Lærerstyrt tur til fugletårnet	5
Lån av senteret og hage:	5
Selvbetjente aktiviteter.....	5

Generelt:

Gruppene kan spise lunsj i hagen dersom det er ønskelig. Utegrill står til disposisjon. Dersom det er vanskelig for gruppen å komme seg til senteret, kan vår naturveileder ta med opplegget til barnehagen/skolen. Oppleggene krever aktiv deltagelse av lærerne, og det forventes at lærerne tar ansvar for generell klasseledelse, med sikkerhet, organisering av elevene og ro og orden.

Spørsmål og bestilling

For spørsmål og bestilling, ta kontakt med naturveileder Cecilie: post@ilene.no

Ta med informasjon om:

- ønsket dato - gjerne flere alternativer
- ønsket undervisningsopplegg
- antall barn som kommer samtidig
- eventuelle utfordringer vi skal ta hensyn til

Opplegg:

Undervisningsoppleggene er basert på at vi oppholder oss utendørs, og med mest mulig bevegelse og aktivitet.

Alle oppleggene er tilpasset nye kompetansemål i Kunnskapsløftet 2020. Mange av oppleggene i dette dokumentet kan dessuten tilpasses opp og ned til aldersgruppe og nivå. Vi har også en rekke leker og andre aktiviteter enn det som står beskrevet her. Spør gjerne hvis dere har spesielle tema dere jobber med.

Oppleggene under passer spesielt godt inn i det tverrfaglige temaet **bærekraft**, og «arealleken» for ungdomsskole dekker også temaet **demokrati og medborgerskap**.

Det jobbes med en større pakke nye undervisningsopplegg for 2022. Er din skole interessert i å være piloter for nye opplegg til våren? Ta kontakt med oss!

1. – 2. trinn

Våtmark og trekkfugler

Hva er en våtmark, og hvorfor er de så viktige for fuglene? Vi leker trekkfugler som flyr fra våtmark til våtmark på vei til Afrika når det blir vinter i Norge. Hvilke farer møter vi underveis? Klarer vi å samle alle de fargerike bokstavene underveis, og hvilket ord blir de til slutt? Vi synger våtmarks-sangen!

Opplegget kan kombineres med en lærerstyrt tur til fugletårnet med kikkerter og fugebingo.

Flaggermus

Er flaggermus en fugl? Er den en mus? Vi ser morsomme bilder av rare flaggermus. Vi ser en død flaggermus, og forsøker finne ut hvorfor den er et pattedyr. Vi ser også bilder av forskjellige flaggermus og snakker om flaggermuskassa på veggen. Hva gjør flaggermusa på dagen og natten? Er flaggermus blinde? Vi leker "natt og dag", hvor barna er flaggermus som flyr på natta, og må legge seg ned på ryggen med beina rett opp på dagen. Hva spiser flaggermusa? Barna hjelper flaggermusa med å få mat, ved å kaste figurer inn i munnen på en kjempestor flaggermus.

Kompetansemål:

- *undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til egne eller andres erfaringer*
- *samtale om hvordan vi kan ta miljøbevisste valg og gjennomføre lokale miljøtiltak*
- *utforske et naturområde i nærmiljøet og beskrive hvordan noen organismer er tilpasset området og hverandre*
- *oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, «...»*
- *utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon*

3. - 4. trinn:

Våtmark og trekkfugler

Hva er en våtmark, og hvorfor er de så viktige for fuglene? Vi leker trekkfugler som flyr fra våtmark til våtmark på vei til Afrika når det blir vinter i Norge. Hvilke farer møter vi underveis? Klarer vi å samle alle de fargerike bokstavene underveis, og hvilket ord blir de til slutt? Vi synger våtmarks-sangen!

Opplegget kan kombineres med en lærerstyrt tur til fugletårnet med kikkerter og fuglebingo.

Kompetansemål:

- *undre seg, stille spørsmål og lage hypoteser og utforske disse for å finne svar*
- *utforske et naturområde og drøfte bærekraftig bruk av området*
- *utforske og sammenligne ulike dyre- og plantearters tilpasninger til miljø og levesteder og drøfte hvorfor noen arter dør ut*

Kretsløp

Vi jobber med energi gjennom næringskretsløp i naturen. Vi blir kjent med produsenter, konsumenter og nedbrytere og ser at alt henger sammen med alt i et kretsløp. Opplegget starter med en «produsentstafett» hvor barna må plukke ut de riktige abiotiske faktorene for gresset takrør. Så ser vi på et konkret kretsløp på llene og forsøker å få artene plassert i riktig rekkefølge i kretsløpet. Til slutt kjører vi «nedbryterleken» hvor både produsenter, konsumenter og nedbrytere sørger for at de abiotiske faktorene sirkulerer. Hva skjer hvis man ikke har nedbrytere med i spillet? Klassen deles i to hvor den andre halvdel går med lærerne på «nedbryterjakt». Elevene bør på forhånd ha jobbet med fagbegrepene produsenter, konsumenter og nedbrytere, og næringskjede.

Kompetansemål:

- *samtale om hva energi er, og utforske ulike energikjeder*

5. - 7. trinn:

Våtmark og trekkfugler

Vi leker fuglestafett og lærer med hele kroppen om hvorfor fuglene ikke har samme slags nebb og spiser den samme maten. Hva er en våtmark og hvorfor er de så viktige for fuglene? Vi leker trekkfugler som flyr fra våtmark til våtmark, og opplever hvilke farer og utfordringer som møter fuglene underveis. Unngår vi oljesølet? Blir det nok mat til alle?

Opplegget kan kombineres med en lærerstyrt tur til fugletårnet med kikkerter og fuglebingo.

Kompetansemål

- *gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk*
- *gjøre rede for betydningen av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet*
- *utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen*

Kretsløp

Vi jobber med energi i form av næringskretsløp i naturen. Vi blir kjent med produsenter, konsumenter og nedbrytere og ser at alt henger sammen med alt i et kretsløp. Opplegget starter med en «produsentstafett» hvor barna må plukke ut de riktige abiotiske faktorene for gresset takrør. Så ser vi på et konkret kretsløp på Ilene og forsøker å få artene plassert i riktig rekkefølge i kretsløpet. Til slutt kjører vi «nedbryterleken» hvor både produsenter, konsumenter og nedbrytere sørger for at de abiotiske faktorene sirkuler. Hva skjer hvis man ikke har nedbrytere med i spillet? Klassen deles i to hvor den andre halvdel går med lærerne på «nedbryterjakt». Elevene bør på forhånd ha jobbet med fagbegrepene produsenter, konsumenter og nedbrytere, og næringskjede.

Kompetansemål:

- *utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen*

8. – 10 trinn

Heldagsopplegg med tema arealplanlegging, fugleliv og marin forsøpling.

Arealleken

Ungdommene skal prøve seg som arealplanleggere i «Ilene kommune» og skal forsøke å lage nytt boligområde, handelsområde, industriområde og tursti i kommunen. Men hvilke arealer kan de bruke? Og hvilke positive og negative konsekvenser får valgene? Bør industriområdet ligge ved siden av boligfeltet? Kan vi bygge butikker i strandsonen? Kan

det legges tursti i naturreservater? Hva skjer når planen sendes ut på høring? Skal vi lytte til innspillet fra Mia Migrene? Skal vi ta hensyn til den sjeldne ugla som lever i skogen?

Målet er at ungdommene skal bli kjent med kampen om arealene og de mange hensyn som må tas i planprosessene. De lærer også litt om ulike typer naturvernområder, og hvorfor det er så viktig å sikre natur på et kart.

Marin forsøpling

Elevene får et utendørs foredrag om problematikken rundt marin forsøpling, med spesielt fokus på plast. Vi snakker om makro-mikroplast og elevene gjør en øvelse på nedbrytingstid for ulike materialer.

Lærerstyrt tur til fugletårnet

Elevene får utdelt hver sin kikkert og fugleplansje. I fugletårnet kommer elevene tett på våtmarka og fuglene som lever der og kan observere de ulike fuglers nebb og føtter og diskutere hvordan dette relaterer til hvor i landskapet fuglene befinner seg/hvor de hviler og driver matsøk.

Kompetansemål

- *gi eksempler på og drøfte aktuelle dilemmaer knyttet til utnyttelse av naturressurser og tap av biologisk mangfold*

Lån av senteret og hage:

Skoler og barnehager kan benytte hagen, uteamfiet, utegrill og fugletårnet gratis. Det er også mulig å låne nøkkel til toalettene, og auditorium og møterom.

Vi kan låne ut kikkerter og fugleplansjer dersom man ønsker å benytte fugletårnet på egenhånd.

Vi ber om at alle besøk til senteret, inkludert bruk av fugletårnet eller senterets hage bookes på forhånd.

Ta kontakt med naturveileder Cecilie for spørsmål eller bestilling: post@ilene.no

Selvetjente aktiviteter

Senteret har utviklet flere selvetjente aktiviteter for publikum, som også kan benyttes til lærerstyrt undervisning. Dersom dere ønsker å komme på egenhånd må det likevel bestilles på forhånd, se over. På www.ilene.no/aktiviteter finner du aktivitetene natursti, naturkamp, turbingo m.m.